

Programul Electoral al Alianței Frontului Popular Creștin Democrat pentru alegerile parlamentare din 27 februarie 1994

Aspirațiile firești ale poporului spre libertate națională, economică și socială și-au găsit expresie în platforma politică a Frontului Popular Creștin Democrat care a pus baza juridică a statului independent Republica Moldova și a reformelor democratice.

Preluând lozincile democratice pentru a se menține la putere, exponenții vechilor structuri comuniste au reușit să deturneze procesul de consolidare a independenței și de realizare a reformelor, fenomen ce a provocat dezastru economic și social, dezmembrare teritorială și război, corupție și sărăcire a majorității covârșitoare a populației. Pentru a-și acoperi neputința și nedorința de a edifica un stat cu adevărat independent și suveran, actualii guvernanți au lansat ideea existenței unui pericol de distrugere a statului ce ar veni dinspre Vest. În realitate, însă, singurul pericol ce ne amenință în permanență vine de la Răsărit, dinspre Rusia, care a urmărit dintotdeauna scopuri expansioniste. Pericolul distrugerii statului nostru vine de la tendințele de încorporare a republicii în diverse structuri imperiale de tipul «Comunității Statelor Independente», precum și de la acele milioane de alegători care au votat recent pentru, restaurarea imperiului rus, inclusiv pentru transformarea Basarabiei într-o gubernie a Rusiei cu capitala la Tiraspol.

Pentru Alianța Frontului Popular Creștin Democrat desprinderea de imperiu, păstrarea integrității teritoriale și realizarea idealului de libertate și unitate națională este o cauză majoră, sfințită de sângele vărsat la Nistru de membrii și adepții formațiunilor noastre, de martiriul celor cinci membri ai FPGD în frunte cu Ilie Ilașcu.

Frontul Popular Creștin Democrat, Mișcarea Voluntarilor și Organizația Tineretului Creștin și Democrat, constituite în ALIANȚA FRONTULUI POPULAR CREȘTIN DEMOCRAT, fidele principiilor de program și consecvente în promovarea lor, condamnă orice manifestare de românofobie și se pronunță pentru reabilitarea și triumful adevărului istoric, pentru conștientizarea propriei obârșii și Patrii, pentru realizarea idealurilor și năzuințelor sfinte ale poporului în spațiul istoric și etnic al devenirii sale naționale.

Programul electoral al Alianței Frontului Popular Creștin Democrat este axat pe ideea libertății și unității naționale dreptății sociale și a valorilor democrației creștine.

CREȘTINISMUL reprezintă suprema valoare spirituală a istoriei omenеști, iar ORTODOXIA – principalul îndreptar al existenței noastre naționale. Creștinismul, în formula democrației, creștine, este valorificat social mai ales în latura sa morală. Latura mistică și dogmatică rămîne pe seama Bisericii. Omul modelat moral de învățătura creștină își trăiește destinul istoric prin stat și destinul veșnic prin Biserică, dăruindu-se socialmente semenilor și duhovnicește lui Dumnezeu.

Biserica Ortodoxă, constituită pe principiul unității de neam, nu admite instituirea unei noi Biserici Ortodoxe Autocefale în spațiul etnic al aceleiași națiuni. Sciziunea de astăzi din sînul Bisericii este o consecință a imperialismului religios rusesc care folosește în continuare poziția sa dominantă pentru a supune popoarele. Restabilirea unității Bisericii nu este condiționată de factori politico-economici și se poate realiza prin restabilirea în drepturi a Sfintei Mitropolii, a Basarabiei, autonomă și de stil vechi, și încetarea discriminării religioase a clericilor și credincioșilor ei.

Alianța Frontului Popular Creștin Democrat manifestă respect față de toate confesiunile

religioase și consideră că nu este de competența partidelor politice să intervină în relațiile interconfesionale.

STATUL

Statul este temelia conviețuirii populației în libertate, solidaritate și dreptate. Aceste valori fundamentale își pot găsi împlinirea numai într-un stat de drept, democratic și social. Sarcina statului este promovarea binelui fiecărui cetățean și al comunității, să-i apere pe cetățeni de amenințările din afara hotarelor și să le protejeze interesele îndreptățite în relațiile acestora cu alte state, în statul de drept se pot afirma și cei slabi, deoarece conflictele dintre oameni nu se rezolvă după voința celui mai tare, ci în spiritul legii și al dreptății.

Un stat de drept nu poate exista fără Constituție, în viziunea noastră, viitoarea Lege fundamentală trebuie să conțină următoarele principii:

- stat național unitar;
- separarea celor trei puteri - legislativă, executivă și judecătorească;
- mass-media trebuie să devină a patra putere în stat;
- asigurarea controlului asupra tuturor instituțiilor puterii din partea instanțelor juridice independente;
- desfășurarea activității administrației în limite legale;
- divizarea teritorial-administrativă în județe, municipii, orașe și comune în baza principiului autonomiei locale;
- garantarea diversificării forțelor sociale;
- diversitatea formelor de proprietate;
- garantarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

1. Apărarea națională și securitatea statului

Statul care nu-și apără teritoriul național, periclitează libertatea cetățenilor. Atât atacurile la adresa statului, cât și la siguranța cetățenilor trebuie combătute cu toate mijloacele legale. Întrucât în această zonă geopolitică nu există condiții de asigurare a neutralității militare a statului, este necesară adoptarea concepției de apărare și a doctrinei militare la baza căreia ar sta aderarea la sistemul european de securitate, în acest sens, se impun un șir de acțiuni diplomatice în vederea admiterii republicii în blocul NATO. Securitatea statului și a cetățenilor va fi periclitată atâta timp cât pe teritoriul lui se va afla Armata a 14-a de ocupație.

Pentru sporirea potențialului de apărare este necesară modernizarea Forțelor Armate, ridicarea gradului de pregătire a efectivului prin îmbinarea serviciului militar pe bază de contract cu cel obligatoriu și reciclarea rezerviștilor.

În scopul asigurării eficiente a securității statului, actualul Minister al Securității Naționale urmează a fi înlocuit cu un serviciu de informație contrainformații, supus unui control direct din partea Parlamentului și cărui activitate ar fi reglementată de un cadru legislativ special.

2. Legalitatea și ordinea

Funcționarea normală a unei societăți democratice este posibilă doar în condițiile respectării cu strictețe a legii atât de către cetățeni, cât și către stat. Libertatea cetățenilor și autoritatea statului nu sînt realități care se exclud. Ele se întregesc reciproc.

Situația din republică din ultimii ani se caracterizează printr-un adevărat dezmăț al

criminalității care pune în pericol nu numai viața, și securitatea cetățenilor, ci și însăși șansa consolidării statului. Politica expansionistă a Rusiei, inconsecvența și lipsa de voință politică a actualei conduceri a republicii au provocat tendințe separatiste și dezmembrarea teritorială a statului.

Alianța Frontului Popular Creștin Democrat va acționa cu hotărâre în vederea tragerii la răspundere penală a tuturor persoanelor care s-au făcut vinovate de subminarea securității și integrității teritoriale a statului, de atentarea la viața și libertatea cetățenilor, de provocarea războiului din primăvara-vara anului 1992.

Restabilirea legalității și ordinii pe întreg teritoriul republicii trebuie realizată prin metode politice, cu concursul organismelor internaționale excluzând orice șantaj din partea Rusiei sau condiții ultimative separatiștilor.

Alianța Frontului Popular Creștin Democrat califică discuțiile despre o eventuală federalizare (fățișă sau mascată sub denumiri «statute speciale») drept o diversiune menită să submineze întregirea teritorială a statului pentru a-l menține în sfera de influență a Rusiei.

Vom combate cu vehemență criminalitatea și corupția care au luat proporții dezastruoase, prin concreșterea structurilor de stat cu elementele criminale, privatizarea ilicită și deturnarea fondurilor de stat.

Pentru a exclude pe viitor fenomenele corupției și îmbogățirii frauduloase în sferile puterii de stat de toate nivelurile, Alianța Frontului Popular Democrat va promova un cadru legislativ care i-ar obliga pe demnitarii de stat și funcționarii publici să-și declare averea și veniturile și ar permite depistarea celor potențial coruptibili.

CONSTRUCȚIA ECONOMICA

CONCEPȚIA Alianței Frontului Popular Creștin Democrat despre economie se bazează pe ideea libertății responsabile, adică fiecare persoană să se bucure de libertate, dar în același timp să dea dovadă de responsabilitate de avutul obștesc. Un astfel de sistem economic poate asigura: libertatea în alegerea profesiei și locului de muncă, egalitatea șanselor de încadrare în afaceri, utilizarea patrimoniului național la parametrii optimi, creșterea bunăstării și progresului social.

PRINCIPIILE de bază ale acestei concepții sunt:

- proprietatea privată asupra mijloacelor de producție – fundamentul sistemului economic;
- productivitate înaltă, dar și dreptate socială;
- concurență, dar și solidaritate;
- responsabilitate personală, dar și protecție socială;
- responsabilitatea deplină a agentului economic;
- liberul acces la piață;
- libertatea de a produce și realiza;
- constituirea sistemului de prețuri în baza concurenței perfecte;
- asigurarea stabilității monedei naționale.

DIRECȚIA principală a activităților economice pentru transpunerea în viață a acestor principii este reorientarea de la Est spre Vest, integrarea în sistemul economic european, în primul rând prin crearea spațiului economic unic între Republica Moldova și România care ar asigura:

- libera circulație a forței de muncă, a capitalurilor, mărfurilor și serviciilor;
- funcționarea unui ansamblu financiar-monetar prin unificarea sistemelor monetare, fiscale,

- bancare, de prețuri și tarife;
- realizarea concomitentă a reformelor economice și promovarea de un acord a politicilor economice și sociale.

Prin aceasta vor fi minimalizate costurile economice și sociale ale tranziției la relațiile de piață și ale includerii în sistemul economic european; se vor crea condiții stabile pentru dezvoltarea economică; vor fi anulate taxele vamale și armonizate tarifele se vor crea condiții propice pentru intrarea liberă a capitalului străin constructiv. La modul practic aceste activități vor fi materializate într-un set de SUBPROGRAME DE REFORME ȘI STABILIZARE ECONOMICĂ, cele mai importante fiind:

1. Perfectarea cadrului legislativ.
2. Diversificarea formelor de proprietate. Privatizarea.
3. Lichidarea dezechilibrelor între sectoarele economiei, între baza de materii prime și capacități.
4. Generarea creșterii ofertei.
5. Politica investițională. Atragerea capitalului străin.
6. Asigurarea viabilității monedei naționale.
7. Autoadministrarea locală.
8. Restabilirea dreptului istoric la proprietate.

1. Perfectarea cadrului legislativ

Tranziția la noile relații economice necesită crearea cadrului legislativ adecvat care ar asigura:

- legalitatea și constituționalitatea drepturilor la proprietate;
- crearea sectorului privat;
- elaborarea unui nou sistem impozitar;
- promulgarea legilor civile pentru soluționarea conflictelor de muncă;
- protecția socială a populației.

Vom acorda atenție prioritară pachetului de legi referitoare la deetizare și administrarea locală; reglementarea relațiilor între sectorul privat și cel de stat, formarea proprietății municipale.

2. Diversificarea formelor de proprietate. Privatizarea

Programul economic al Alianței Frontului Popular Creștin Democrat are drept scop trecerea la economia de piață bazată pe proprietatea privată asupra mijloacelor de producție. Numai o privatizare adevărată și un sector privat puternic vor asigura demonopolizarea, atragerea capitalului străin, sporirea producției, stabilitatea economică și politică. În procesul privatizării vom promova o strategie bazată pe:

- mărirea pînă la 70-80% a cotei patrimoniului de stat supus privatizării în decursul a 2-3 ani;
- accentuarea componentei economice a procesului de privatizare prin stimularea sporirii producției, crearea a noi locuri de muncă și creșterea gradului de rentabilizare a agenților economici. Acești parametri vor fi atinși prin cointeresarea suplimentară a colectivelor de muncă, eşalonarea în timp a transferului de proprietate și elaborarea studiilor de fezabilitate ale obiectelor supuse privatizării;
- crearea infrastructurii pieței de locuințe;
- perfecționarea cadrului legislativ și supravegherea procesului de împrumut rapidă și

gratuită a țaranului cu pământ prin transformarea proprietății colective în proprietate privată și distribuirea cotei-părți din averea gospodăriei agricole, precum și a părții din patrimoniul național;

- neadmiterea scăderii volumului de producție agricolă și a nivelului agrotehnic, distrugerii potențialului existent prin aplicarea multiplelor forme de gospodărire: gospodării țărănești și asociațiile lor, societăți pe acțiuni bazate pe proprietatea privată.

Cît privește participarea monedei naționale la procesul privatizării, considerăm că privatizarea oricărui obiect nu poate fi efectuată într-o singură etapă și în întregime, ci pe cote-părți ale patrimoniului acestuia, întreg procesul fiind riguros etapizat. La prima etapă e necesar să fie privatizate nu mai puțin de 51% exclusiv pe bonuri patrimoniale, urmînd ca la etapa a doua să fie admisă moneda națională cu unele restricții, în dependență de profilul întreprinderii supuse privatizării.

3. Lichidarea dezechilibrelor dintre sectoarele economiei, dintre baza de materii prime și capacități

Dificultățile cu care se confruntă economia națională sunt generate de structura ramurală inadecvată spațiului geografic de activitate: pe de o parte, ponderea, exagerată a sectorului, agroindustrial și un raport necorespunzător între agricultură și industrie, pe de altă parte, situația dezavantajoasă a serviciilor, în prezent un sector marginalizat și inefficient. În procesul tranziției la economia de piață vom pleda pentru restructurarea pe ramuri a venitului național prin crearea infrastructurii înalt dezvoltate a serviciilor, cu preponderență la sat, orientarea industriei spre producerea mărfurilor de larg consum, recurgerea la politica de priorități în susținerea unor subramuri din industria prelucrătoare și eliminarea sau reducerea cotei-părți a altor subramuri, perfecționînd astfel structura forței de muncă, echilibrînd ponderea sectoarelor primar, secundar și terțiar, precum și alte proporții macroeconomice.

Schimbări esențiale vor interveni și în structura unor producții cu capacități excelente, unele urmînd a fi reduse, iar altele sporite întru satisfacerea cerințelor crescînde ale populației. Prin aceste măsuri vor fi lichidate dezechilibrele dintre baza de materii prime și energie și capacitățile existente. În acest sens se impune restrîngerea capacităților energo- și materialointensive bazate pe import și stimularea producției scientointensive sau orientate spre sursele de materii prime locale.

Un alt factor important ce va contribui la diminuarea dezechilibrelor din economia națională este orientarea spre obținerea produsului finit, lansînd pe piața de desfacere mărfuri competitive și cu un înalt grad de finisare, îndeosebi pe cele din sfera agroindustrială. Avînd în vedere situația instabilă pe piața estică, este oportună conectarea la noi surse de energie și combustibil.

4. Generarea creșterii ofertei

În viziunea noastră reforma economică urmărește amplificarea capacității de ofertă a sectorului productiv ca o premisă esențială a creșterii bunăstării populației. Șansele creșterii ofertei sunt condiționate de realizarea următoarelor măsuri:

- alinierea prețurilor interne la cele internaționale;
- transparenta sistemului fiscal, trecerea la un sistem stimulator de impozite;
- facilitarea intrării pe piață a agenților economici și adoptarea concomitentă a unor acte normative privind ieșirea de pe piață a celor neviabili;

- combaterea monopolismului;
- accelerarea privatizării rețelelor de comerț;
- creșterea calității serviciilor;
- încurajarea exportului;
- acordarea de facilități întreprinderilor mici și mijlocii;
- stimularea capacității întreprinderilor de a adapta și absorbi rezultatele cercetărilor;
- marketizarea și publicarea prețurilor și tehnologiilor;
- liberalizarea accesului la importul de tehnologii;
- protecția proprietății intelectuale.

5. **Politica investițională. Atragerea capitalului străin**

Politica investițională prevede stabilirea balanței dintre cerere și ofertă, iar dimensionarea investiției se realizează prin analiza și prognoza fiecărui tip de marfă. Astfel investiția devine o resursă limitată, iar volumul disponibil va fi direcționat spre:

- sfera de prelucrare, transportare, achiziționare și păstrare a producției agricole;
- fabricații cu cheltuieli mari pentru cercetare și mici pentru resurse;
- dezvoltarea accelerată a industriei materialelor de construcție din zăcăminte locale.

Numai astfel va crește volumul și eficiența investițiilor și se va reuși diversificarea surselor de finanțare. În același timp va fi asigurat un aflux investițional în urma lărgirii spațiului economic unic și realizarea unor proiecte comune. Revigorarea ramurilor economiei va fi determinată și de fluxurile financiare externe prin care se va produce o integrare mai rapidă în circuitul economic european și mondial prin cooperarea în domeniul forței de muncă, aplicarea măsurilor antipoluante, re tehnologizarea proceselor de producție. Garantul atragerii capitalului străin este crearea unui sistem comun de promovare a investițiilor externe și extinderea activităților firmelor străine cu o bună reputație în lumea businessului care va asigura un mediu economic concurențial stabil, liberal din punct de vedere legislativ.

6. **Asigurarea viabilității monedei naționale**

Leul moldovenesc nu este acoperit cu rezerve de aur sau alte valori care ar putea servi drept garant al stabilității cursului valutar. În aceste condiții un factor al stabilității ar fi creșterea volumului și calității producției, precum și participarea monedei naționale la operațiuni de export-import, schimb de mărfuri, servicii și capitaluri la paritate cu leul românesc în cadrul uniunii economice și monetare.

7. **Autoadministrarea locală**

Alianța Frontului Popular Creștin Democrat va opta pentru descentralizarea și autonomia administrației locale care presupune existența mecanismelor eficiente de autoadministrare în vederea asigurării independenței financiare, protecției sociale, democratizării metodelor de gestionare în teritoriu. Aceasta va deschide largi perspective unităților administrativ-teritoriale în soluționarea multor probleme: formarea proprietății municipale, susținerea și stimularea liberei inițiative, asigurarea garanțiilor sociale, crearea infrastructurii moderne.

8. **Restabilirea dreptului istoric la proprietate**

Alianța Frontului Popular Creștin Democrat militează pentru restabilirea dreptului istoric al cetățenilor la proprietatea de care au fost deposedați de regimul sovietic de ocupație: suprafețe de pământ, fonduri fixe, mijloace circulante, etc. Drept despăgubire parțială și în calitate de măsura operativă de reparare a prejudiciilor materiale și morale aduse în special celor expropriați de pământ se impune acordarea suplimentară de bonuri patrimoniale acestei categorii de cetățeni, în funcție de valoarea averii confiscate.

POLITICI SOCIALE

Obiective imediate

Avînd în centrul preocupărilor sale persoana umană, Alianța Frontului Popular Creștin Democrat va contribui la crearea unui mecanism eficient de protejare a tuturor membrilor societății de sărăcie și lipsuri. Vom pleda pentru:

- revizuirea și completarea Codului funciar care ar permite includerea salariaților din sfera bugetară de la sate (pedagogi, medici, funcționari etc.) în categoria cetățenilor cu drept de proprietate asupra pământului;
- aplicarea legislației existente cu privire la indexarea veniturilor populației, legislație ignorată pînă acum de Guvern. O parte din aceste venituri o constituie mijloacele bănești depuse de cetățeni în băncile de economii și înghețate pe parcursul anilor 1992-1993. Depunerile respective, fiind puse în circulație, au sporit patrimoniul statului. Alianța Frontului Popular Creștin Democrat va pleda pentru crearea unui mecanism de reevaluare a respectivelor depuneri bănești și de compensare de către stat a pierderilor cetățenilor;
- reexaminarea legislației privind asigurarea cetățenilor cu salarii, pensii și indemnizații și eliminarea situației discriminatorii cînd o parte a pensionarilor, în majoritatea lor foști colaboratori ai organelor sovietice de represiune, primesc pensii de zece ori mai mari decît pensia unui om care a muncit o viață, contribuind la sporirea patrimoniului național;
- exercitarea unui control riguros asupra migrației forței de muncă;
- crearea sistemului de facilități pentru anumite grupuri sociale (înelniri impozitare, gratuități, asigurări specializate);
- micșorarea cotei aparatului birocratic de stat pînă la 50-70 % și redistribuirea resurselor rezultate către fondul social;
- reorganizarea radicală a structurilor sindicale și reorientarea lor spre apărarea intereselor păturilor socialmente vulnerabile.

Familia

Familia este instituția de bază pentru existența unei națiuni, cea mai stabilă instituție de conviețuire umană. În concepția democrației creștine familia este fundamentul societății și al statului. De aceea ordinea constituțională a statului de drept trebuie să-i acorde o atenție și o protecție deosebită.

Famiile cu mulți copii, cele cu copii handicapați, precum și familiile numai cu unul din părinți trebuie să beneficieze de sprijin din partea statului.

Același lucru este valabil și pentru familiile care îngrijesc bătrîni necesită asistență și tratament special.

În strînsă dependență de politica față de familie se află modul cum evoluează ritmul de creștere demografică al unei națiuni. Scăderea vertiginoasă a natalității nu este o consecință a nedorinței de a avea copii, ci rezultatul dezastrului economic, social și ecologic cauzat de politica

antipopulară a actualei conduceri a republicii.

Avînd în vedere corelația între nivelul spiritual și material de viață și creșterea demografică, Alianța Frontului Popular Creștin își axează eforturile pe rezolvarea problemelor economice și sociale care ar încuraja natalitatea prin:

- acordarea unor compensații financiare familiilor cu copii;
- asigurarea familiilor tinere cu locuințe;
- construcția de grădinițe pentru copii, spitale și așezăminte sanitare destinate îngrijirii gratuite a sănătății copiilor;
- reglementarea duratei timpului de muncă în raport cu cerințele fine vieți de familie echilibrată și normală.

Tineretul

Alianța Frontului Popular Creștin Democrat se pronunță pentru elaborarea unui program național de educație și instruire a tineretului în spiritul adevărului istoric, valorilor naționale și moralei creștine, program prioritar care ar deschide posibilități reale de angajare a tinerilor în toate domeniile antrenarea lor la conducerea societății.

Vom pleda pentru elaborarea unei legislații cu privire la tineret care ar stimula orientarea tinerei generații în direcția îmbogățirii potențial intelectual – creierul și garantul propășirii oricărui neam.

Asistența medicală

O problemă socială centrală în programul nostru este problema sănătății. Șansele de a fi sănătos sau de a te însănătoși dacă ești bolnav trebuie să fie egale pentru toți cetățenii fără a fi condiționate de situația lor financiară, de poziția lor socială sau de localitatea în care domiciliază. Pacientul trebuie să aibă deplina libertate de a-și alege medicul și spitalul unde să fie tratat, iar medicul să fie liber să-și exercite profesiunea. Se impune reconsiderarea modului de subvenționare a ocrotirii sănătății, renunțându-se la principiul rezidual de finanțare a acesteia de către stat.

Protecția mediului

Alianța Frontului Popular Creștin Democrat consideră protecția mediului înconjurător drept un domeniu prioritar ce urmează a fi consfințit de Constituție și va pleda pentru promovarea unui program amplu de dezvoltare durabilă ce va include ocrotirea solurilor, pădurilor, apelor, florei și faunei; va susține înzestrarea economiei cu tehnologii nepoluante.

CULTURA ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTUL

Unul din scopurile de bază ale Alianței Frontului Popular Creștin Democrat este promovarea și afirmarea valorilor culturale autentice în rîndurile populației. În vederea realizării acestui deziderat este necesar un efort continuu de culturalizare și de revenire la normalitatea unui sistem de valori bazat în egală măsură pe tradiție și modernitate.

Se impune continuarea eforturilor de integrare în spațiul cultural românesc și unificarea programelor de învățămînt, a programelor și manualelor din cele două state românești, pentru intensificarea schimburilor între instituțiile de învățămînt general și universitar.

Totodată, este necesară urgentarea reformei învățământului, ținându-se cont de experiența internațională, perfecționarea sistemului educațional existent, inclusiv elaborarea programelor de pregătire profesională și de calificare în corespundere cu rigorile unei societăți moderne.

RELAȚII EXTERNE

Alianța Frontului Popular Creștin Democrat consideră necesară elaborarea conceptului de politică externă bazat pe principiile integrării multilaterale a Republicii Moldova în organismele internaționale și cooperării interstatale, menit să apere interesele și valorile naționale, să faciliteze valorificarea economică a spațiului ex-sovietic fără știrbirea independenței statului, să înlesnească accesul producției autohtone pe piețele europene și mondiale.

Așa să ne ajute Dumnezeu.